

Pályázati felhívás

A MOHÁCSI CSATA 500 ÉVES ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL „a csata központi emlékművének létrehozása” céljából pályamű tervezése

I. A Pályázat kiírója

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: Kiíró).

Közreműködő szakmai partner: Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kar

II. A pályázat címe

A MOHÁCSI CSATA 500 ÉVES ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL „a csata központi emlékművének létrehozása” céljából pályamű tervezése

III. A pályázat célja és tárgya

A mohácsi csata 500 éves évfordulójáról történő méltó megemlékezéshez és az ahhoz kapcsolódó fejlesztések előkészítéséhez szükséges intézkedésekről szóló 1159/2023. (IV. 27.) Korm. határozat rendelkezései szerint a "Mohács 500" Program fejlesztései körébe tartozik többek között a mohácsi síkon a csata központi emlékművének létrehozása. Ez a fejlesztés a Korm. határozat szerint a Pályázat kiírója, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság útján megvalósuló fejlesztés.

A jelen pályázat tárgya: a mohácsi síkon a csata központi emlékműve vonatkozásában továbbtervezésre alkalmas pályamű tervezése.

1526. évi mohácsi csata központi emlékmű

Történeti háttér

A tervezett létesítmény az 1526. évi mohácsi csata emlékét hivatott megjeleníteni. Az új tudományos eredmények nagyban árnyalják azt a Mohács-képet, amit a korábbi évszázadok ránk hagyományoztak. Az ereje teljében lévő Oszmán Birodalom vezetője, Szulejmán szultán az akkor ismert egész világot szerette volna meghódítani, és e terv egyik állomása volt a Magyar Királyság.

A mohácsi csatában a magyarok mellett több ezer lengyel és cseh katona harcolt, továbbá számos osztrák, német és horvát katona. A segítségükkel lehetett kiállítani a 27 ezer fős hadsereget, ami összetételét és felszereltségét tekintve semmivel nem maradt el Európa élenjáró hadseregeitől. Az általános vélekedéssel szemben, nem egy rosszul szervezett és elavult had állt fel a mohácsi síkra: sőt, a XVI-XVII. század legnagyobb kontingenseinek egyikeként tarthatjuk számon, amelynek fegyverzete is modernnek számított. Ugyanakkor tény, hogy a 27 ezer magyarral és szövetségessel szembenálló 60-70 ezres török had, mely a kor talán legjobban felszerelt és szervezett hadereje volt, alapvetően meghatározta az erőviszonyokat. Ez a török részről fennálló nagyhatalmi fölény a XV., XVI. század európai viszonyokra általánosságban igaz volt, melyet a konfrontációban érintett államok hadseregei nem mindig tudtak kompenzálni a hősiesség helytállással. Ez történt Mohácson is 1526-ban, aminek azonban a hadászati következményein túlmutatva végtelenül súlyos és drámai hatása lett nem csak a Magyar Királyság, hanem egész Közép-Európa számára.

Mindezek ellenére indokolt, hogy „a nagy nemzeti tragédia” mellett „a nagy nemzeti helytállást” is értékeljük a résztvevők áldozatában. A mohácsi csata közelgő 500. évfordulója egyszerre lehet a nemzeti kegyelet, a hősiesség és a közép-európai összefogás szimbóluma.

A jubileumi díszünnepség megrendezésére 2026. augusztus 29-én kerül sor. Számos program mellett tervezetten ennek a napnak jeles eseménye lesz a mohácsi csata 500 éves évfordulójára felállított szoborkompozíció avatása.

Jelen pályázat célja a hősiesség helytállás eszmeiségének, a Közép-Európai népek összefogásának máig ható jelentőségének és fontosságának megfelelő, magas művészi színvonalat képviselő szoborkompozíció pályaművének kiválasztása.

IV. A szoborkompozíció felállításának helye

Mohács külterület 078/7 és 078/8 helyrajzi számú ingatlanokból, 5000-5000 m² nagyságú terület (lásd: helyszínrajz melléklet).

Környezet:

A helyszín nagy méretű, sík, jól belátható beépítetlen terület, a közút mellett, szántóföldekkel övezve. Az alkotás során az emlékmű látogathatóságának biztosítására a közútról megközelíthető parkolók kialakításával, látványával is tervezni kell.

V. A pályázat jellege és a pályázók köre

A pályázat anonim, nemzetközi, elsősorban közép-európai országok érintett szakmai szervezeteinél történő megjelentetés által. Részt vehet rajta minden olyan alkotó, aki a szobrászatban és az építészetben releváns művészeti teljesítménnyel rendelkezik.

Ugyanakkor pályázat kiírója pályázaton való részvételre meghívja a következő szobrászokat:

- Alem Korkut
- Berze Imre
- Gálhidy Péter
- Kotormán Norbert
- Mészáros Gergely
- Menasági Péter
- Neven Bilic
- Palatinus Dóra
- Tóth Zsuzsa

Nem indulhat a pályázaton az a személy, aki a Bíráló Bizottság

- döntésében részt vesz,
- a Bíráló Bizottság tagjának közeli hozzátartozója,
- aki az elmúlt két évben a Bíráló Bizottság tagjának munkaadója munkahelyi vezetője, beosztottja, vagy szerzőtársa volt.

VI. A Bíráló Bizottság munkája és tagjai

A pályázat egyfordulós. A határidőre beérkezett pályaművek bontását és elbírálását – amelynek egyik bírálati szempontját képezi a szoborkompozíció bekerülési költsége - szakmai bíráló bizottság végzi. A bíráló bizottság rangsorolja a pályaműveket és javaslatot tesz a nyertes személyére.

Amennyiben az első helyre rangsorolt alkotás megvalósítása bármilyen okból (anyagi, technikai vagy hatósági) ellehetetlenül, úgy a sorrendben utána következő megvalósítását kell előkészíteni.

Amennyiben a Bíráló Bizottság úgy ítéli meg, hogy a döntéshez ez szükséges, úgy lehetőség van a kiválasztott 3 alkotás szerzőivel konzultációt folytatni a végső döntés előtt.

A bíráló bizottság munkája nem nyilvános.

A zsűrizés helyszíne: PTE Művészeti Kar (7622 Pécs Zsolnay Vilmos út 16.)

A Bíráló Bizottság elnöke:

Hargitai János Országgyűlési képviselő, a mohácsi csata 500. évfordulójáról történő megemlékezéssel összefüggő feladatok ellátásáért felelős miniszteri biztos

A Bíráló Bizottság társelnöke:

Szabó Ádám szobrászművész Magyar Képzőművészeti Egyetem

A Bíráló Bizottság tagjai:

- Tihomer Matievic szobrászművész	Művészeti és Kulturális Akadémia, Eszék
- Kocsis Rudolf szobrászművész	Temesvári Nyugati Egyetem, Temesvár
- Dévényi Sándor építész	Magyar Művészeti Akadémia
- Vadász Bence építész	Magyar Művészeti Akadémia
- Lukáts István állami főépítész	Baranya Vármegyei Kormányhivatal
- Pávkovics Gábor polgármester	Mohács Város Önkormányzata
- Bagó Béla főépítész	Mohács Város Önkormányzata
- Horváth András építész	Dél-dunántúli Építész Kamara
- Dr. Varga Szabolcs történész	BTK Történettudományi Intézet
- Závoczky Szabolcs igazgató	Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság

VII. A pályaműre vonatkozó tartalmi és formai előírások

- A szoborkompozíciót a kiadott helyszínrajzon meghatározott területen belül kell elhelyezni.
- A helyszíni adottságokat és rendelkezésre álló anyagi lehetőségeket figyelembe véve a pályázó határozza meg a szoborkompozíció méretét és anyagát.
- A szoborkompozíció anyagának és szerkezeti megoldásainak, kültéri jellege miatt időtállóknak kell lennie, biztosítva a szoborkompozíció hosszú távú felhasználását.
- A teljes megvalósításra – beleértve a tervezést, kivitelezést, felállítást, szállítást, engedélyezési költségeket - tervezett 200.000.000,- Ft költségvetési forrás Mohács Város Önkormányzata számára kormányzati döntés szerint áll rendelkezésre.
- A benyújtandó pályázatnak tartalmaznia kell a következőket:
 - o a szoborkompozíció M=1:10 méretarányú modelljét és/vagy legalább három nézetből a környezetbe illesztett látványterveit
 - o látványtervek esetében különböző évszakokhoz és napszakokhoz kötődő bemutatást
 - o műleírást, részletes költségvetéssel
 - o a méretarányos helyszínrajzon megjelölt elhelyezési pontot vagy pontokat
 - o a szoborkompozíció közvetlen környezetére vonatkozó terveket
 - o az átadott, jelisével jelölt borítékban, lezártan a kiadott, hiánytalanul kitöltött adatlapot.
- Az emlékmű környezetében 15 db személygépkocsi és 2 db buszparkoló kialakítása is szükséges a rendelkezésre álló területen, ezért a pályázó ezt a térrészt is tervezze be az emlékműhöz viszonyítva, ehhez építészeti tervezővel, tájépítésszel konzultáljon. A parkoló megvalósításának költsége elkülönül a pályaműétől, így a pályázónak nem kell betervezni a szoborkompozíció költségvetésébe.

A Kiíró a pályázati kiírás közzétételével egyidejűleg egy „**Felhasználási nyilatkozat**” megnevezésű dokumentumot is közzétesz a pályázók részére. A pályázó a nyilatkozatot

adataival kitöltve és részéről aláírva, négy eredeti példányban köteles visszaküldeni **2025. február 28. 12⁰⁰ óráig** a Kiíró által meghatározott címre, amennyiben a pályázati kiírás feltételeit elfogadja, és a pályázaton részt kíván venni.

VIII. A döntést megalapozó értékelési szempontok – a szellemi tartalom és gondolati háttér megjelenítésén túl - különösen:

- egyedi megjelenést biztosító művészeti kompozíció
- tájba-, természeti környezetbe illesztés
- műszaki megvalósíthatóság
- reális költségvetés.

IX. A pályázói kérdések megválaszolása

A pályázók a pályázattal kapcsolatos kérdéseiket **2025. február 17. 12⁰⁰ óráig** küldhetik meg az alábbi e-mail címre: mohacs500@pte.hu

X. A pályaművek benyújtásának módja és feltételei

A pályázó a pályázatának benyújtásával egyidejűleg elfogadja a Kiíró által a pályázati kiírásban foglaltakat.

A pályázatot 1 darab csomagként, zárt és sértetlen csomagolásban, személyesen, vagy csomagküldő szolgálat által lehet benyújtani. Csomagküldő szolgálat alkalmazása esetében is a pályázat leadásának felelőssége a pályázót terheli. A csomagoláson kizárólag a pályamű jeligéjét lehet feltüntetni. A csomagon ezen kívül más jelölés nem lehet. Az átvételkor a csomag érkezési sorszámot kap.

A pályaművön és annak mellékletein szintén kizárólag a jeligét lehet feltüntetni. A pályázó személyes adatait zárt borítékban kell mellékelni a pályázathoz.

A pályaművek benyújtására a Kiíró **2025. február 24-án 8⁰⁰ és február 28-án 12⁰⁰ óra között** munkaidőben (h-cs: 8:00 – 16:00, p: 8:00 – 12:00) biztosít lehetőséget.

A pályaművek benyújtásának helyszíne: **Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kar, Dékáni Hivatal** (7622 Pécs, Zsolnay Vilmos út 16. Telefon: +36-30-316-3739, +36-72-501-500/22837-es mellék)

A pályaművek benyújtásának határideje: 2025. február 28. 12⁰⁰ óra

A pályaművek bírálata: 2025. március 3. és 14. között történik.

Azokat a pályázókat, akik a pályaművüket nem a pályázat beadásának megállapított határidejére és nem az előírtaknak megfelelően nyújtják be, a Kiíró kizárja a pályázatból.

XI. A pályázók tiszteletdíjának összege

A pályázaton ténylegesen résztvevő, pályaművet benyújtó pályázók közül a Kiíró az első három helyezett pályázónak az alábbi összegű tiszteletdíj kifizetését megbízási szerződéssel vállalja:

- 1. helyezett: bruttó 2.000.000,- Ft.**
- 2. helyezett: bruttó 1.000.000,- Ft.**
- 3. helyezett: bruttó 600.000,- Ft.**

A Kiíró fenntartja a jogot, hogy Különdíjat is odaítélhet, ennek tiszteletdíja bruttó 400.000,- Ft, amelynek kifizetéséről a Közreműködő szakmai partner gondoskodik.

A pályázati kiírás feltételei szerint pályaművet benyújtó meghívottak 200.000,- Ft/fő meghívási díjban részesülnek, amelynek kifizetéséről a Közreműködő szakmai partner gondoskodik.

Azt a pályázót, aki a pályázati kiírás VII. pontjában meghatározott, „Felhasználási nyilatkozat” megnevezésű, részéről kitöltött és aláírt nyilatkozatot

- határidőre nem küldi vissza, vagy
- visszaküldi, de
 - a pályázaton pályaművet nem nyújt be, vagy
 - a pályaművét nem a pályázati kiírásban meghatározott, a pályaművek benyújtására megállapított határidőre nyújtja be, vagy
 - a pályaművet benyújtja, de az a pályázati kiírásban meghatározott formai és tartalmi követelményeknek nem felel meg,

a Kiíró vagy a szakmai zsűri kizárhatja a pályázatból, és a tiszteletdíj megfizetésére sem jogosult.

XII. Szellemi alkotásokhoz fűződő jogok

A pályázó a pályázati kiírás VII. pontjában meghatározott nyilatkozat aláírásával hozzájárul ahhoz, hogy a pályaműve részét képező szoborkompozíció modelljét, a műleírást, a részletes költségvetést, a szoborkompozíció látványtervé(ei)t, a posztamens(ek)re és a szoborkompozíció közvetlen környezetére vonatkozó terve(ke)t (a továbbiakban együttesen: pályamű) a pályázat kiírója felhasználhassa a pályázattal kapcsolatos eseményeken és a médiában. Ennek formája többek között lehet nyomtatásban megjelenő dokumentum – mint például könyv vagy szórólap –, illetve kiállításon, weboldalon, videón, DVD-n vagy televízióban történő bemutatás.

A pályázó a pályázati kiírás VII. pontjában meghatározott nyilatkozat alapján, visszavonhatatlanul hozzájárul ahhoz, hogy a pályaműve minden eleméhez (így különösen a szoborkompozíció modelljéhez, a műleíráshoz és részletes költségvetéshez, a szoborkompozíció látványtervé(ei)hez, a posztamens(ek)re és a szoborkompozíció közvetlen környezetére vonatkozó terv(ek)hez) fűződő vagyoni jogait kizárólagosan, területi és időbeli korlátozás nélkül, a felhasználási jogok továbbengedélyezését harmadik személynek is lehetővé tévő módon, a felhasználás összes formájára kiterjedően a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, a Pécsi Tudományegyetem, Mohács Város Önkormányzata és Nagyharsány Községi Önkormányzat (felhasználási jog jogosultjai) javára átruházza.

A pályázó a pályaművéhez, mint szerzői műhöz, fűződő vagyoni jogait térítésmentesen és ellenszolgáltatás nélkül adja át a felhasználási jog jogosultjai számára.

A felhasználási jog jogosultjai a fentiek szerint rendelkeznek a pályaművek felhasználási jogával, de nincsenek arra kötelezve, hogy a pályaműveket ténylegesen felhasználják.

A felhasználási jog engedélyezése nem érinti a pályázó pályaművéhez, mint műalkotáshoz kapcsolódó személyhez fűződő jogait.

XIII. Eredményhirdetés, a pályaművek bemutatása

Az eredményhirdetés tervezetten 2025. március végén, Mohács városban kerül sor, ahol a pályaművek bemutatásra kerülnek. Az eredményhirdetésre a pályázók e-mailben külön meghívót kapnak.

A nyertes pályaműről és a pályázat további sorsáról a pályázat Kiírója dönt.

A nem nyertes pályaművek az eredményhirdetést követő három hónapon belül elvihetőek, ezen időszak után megsemmisítésre kerülnek.

XIV. Általános rendelkezések

Felhívjuk a tisztelt pályázók figyelmét, hogy a pályázati kiírás vonatkozásában – a pályázatokra vonatkozó jogszabályi rendelkezések keretein belül – a pályázat Kiírója a változtatás jogát fenntartja.

A pályázat eredménytelenné nyilvánításának jogát a Kiíró, illetve Mohács Város Önkormányzata fenntartja. A pályázati döntés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Pécs, 2024. november 5.

Závoczky Szabolcs s.k.
igazgató
Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság

Mellékletek:

- 1.) Mohács tervezett emlékmű helyszínrajz
- 2.) Mohács tervezett emlékmű helyszíne – ortofotó
- 3.) Adatlap jelige azonosításhoz Mohácsi csata központi emlékmű
- 4.) Felhasználási jog engedélyezése Mohács 500